

Uredništvo: Ljubljana, Pucinskega ulica 3
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izdatnik: Ljubljana, Pucinskega ulica 3
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Telefonsko omrežje: 31-22 in 31-23
Izdatništvo: UPI 3 A. MILANO
Račun: za Ljubljansko pokrajino in pokrajinsko
časopisno založbo št. 17-749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti, Cor. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Mesečna naročnina 32 lir
Uredništvo:
Ljubljana — Pucinskega ulica št. 3
Telefon št. 31-22 31-23 31-24
Rokopisi se ne vračajo

Feindlicher Brückenkopf südlich Diedenhofen zerschlagen

Britische Angriffe vor neuen Stellungen nordöstlich Forli abgewiesen — Erneuter Landungsversuch auf Milos zurückgeschlagen — Fortgesetzte sowjetische Angriffe östlich Budapest — Einbruchstellen durch schwungvolle Gegenstöße wieder geschlossen

Aus dem Führerhauptquartier, 15. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:
Die Engländer sind gestern im Raum südöstlich Helmond zu dem erwarteten Angriff angetreten. Ihre Vorbereitungen dazu waren bereits seit längerer Zeit von uns beobachtet und unter Feuer genommen. Auf breiter Front sind heftige Kämpfe entbrannt.
Südlich Diedenhofen zerschlugen unsere Grenadiere vollends den feindlichen Brückenkopf und machten mehrere hundert Gefangene. Bei Gravelotte sowie beiderseits des Seille stehen sie in heftigen Abwehrkämpfen. Deutsche Panzerverbände verteilten im Gebiet zwischen der Nied und Mörchingen erneute Umfassungsversuche des Feindes, 22 nordamerikanische Panzer wurden vernichtet.
Trotz hartnäckiger Abwehr unserer Stellungstruppen konnte der Gegner bei erneuten Angriffen zwischen dem Rhein-Marne-Kanal und Baccarat Gelände gewinnen. Beiderseits des oberen Doubs nahm der Feind seine Angriffe westlich Montbellard wieder auf. Es entwickelten sich heftige Stellungskämpfe.
Von unseren Festungen und Stützpunkten im Westen wird weiterhin Artilleriekampf und Stossrupptätigkeit gemeldet.
Das Stadtgebiet von London und der Raum von Antwerpen waren erneut das

Ustanovna skupščina odbora za osvoboditev ruskih narodov

Manifest osvobodilnega odbora — Združitev vseh sil za boj proti boljševizmu

Praga, 14. nov. Pod vodstvom ruskega generala Vlasova se je sestala danes v praškem Gradu ustanovna skupščina odbora za osvoboditev ruskih narodov. Skupščini so prisostvovali zastopniki ruske, ukrajinske, beloruske, tatarske, kavkaške in turkustanske narodnosti. Z nemške strani so bili navzoči številni predstavniki države in stranke. Nadalje so bili prisotni člani češke vlade.
Potem ko je nemški državni minister za Češko in Moravsko, SS-Obergruppenführer K. H. Frank pozdravil zborovalce, je imel general Vlasov otvoritveni nagovor. Poudaril je nujnost združenja vseh sil narodov Rusije proti skupnemu sovražniku — boljševizmu. General Vlasov je zagotovil, da narodi Rusije kot zvesti zavezniki nemškega naroda nikdar ne bodo opustili boja proti boljševizmu ter da se bodo borili rami ob rami z Nemci do končne zmage.
Nato je prebral general Vlasov manifest osvobodilnega odbora na ruske narode. Manifest poudarja, kako so boljševiki izropali in zasužnjili narode Rusije ter vsebuje osnovne smernice za novo državo, ki bo ustanovljena na ozemlju Sovjetske zveze in ki bo temeljila na priznanju enake upravičenosti vseh narodov Rusije.
Zborovanje je bilo zaključeno z nagovorom predsednika Združenja mednarodnih zvez, SS-Obergruppenführerja Lorenza, ki je sporočil udeležencem pozdrave nemške vlade. Oznalil je generala Vlasova kot prijatelja in zaveznika Nemčije v boju proti boljševizmu.

Besedilo proglasa

Praga, 15. nov. O priliki ustanovnega zborovanja odbora za osvoboditev ruskih narodov je prečital general Vlasov naslednji proglas:
»V uri najtežjih preizkušenj moramo sprejeti sklep o usodi naše domovine, naših narodov in o naši lastni bodočnosti. Človeštvo preživlja obdobje najhujših pretresljajev, sedanja vojna je boj nasproti političnim sistemom na življenje in smrt. V njej se bori imperijalistične države z Anglijoameričani na čelu, ki so opirali svojo stoletno moč in veličino na podjarmljanje in izkoriščanje drugih dežel in narodov. Bore se sile internacionalizma s Stalinovo kliko, ki sanja le o svetovni revoluciji in uničenju narodne neodvisnosti drugih držav in narodov, bore pa se tudi svobodoljubna ljudstva, ki strepe po svoji zgodovinski in narodno razvojno podani samostojnosti.
Cenu se bori v tej vojni narodi naše domovine? Cenu se obojeni, da prenašajo neštete žrtve in trpljenje?
V revoluciji 1. 1917 so poizkušali narodi ruskega imperija uresničiti svojo težnjo po pravici, splošnem blagostanju in narodni svobodi. Dvignili so se proti preživemu carskemu režimu, ki ni imel niti volje niti ni bil sposoben, da bi odstranil preostanke tlačanstva ter gospodarske in kulturne zaostalosti: bistva socialne nepravčnosti, venar si stranke in vodilni ljudje, ki so po odstranitvi carizma prišli na oblast, niso upali izvesti pametne in pravilne reforme ter se zato s svojo dvočleno politiko, s svojim stremljenjem po oportunitizmu in s svojim občutljivim da bi prevzeli odgovornost za bodočnost, pred narodom niso obnesli. Narol je spontano sledil onim ki so mu obljubljali takojšen mir, svobodo in kruh ter postavljali radikalna gesla.
Boljševiška stranka pa ne le ni izpolnila zahtev naroda, temveč je s stalnim utrjevanjem svojega nasilnega sistema odvzela narodu vse priborjene pravice ter ga vrgla v stalno stisko, brezpravnost in neverjetno izkoriščanje. Boljševiki so odvzeli narodom pravice narodne neodvisnosti, razvoja in samostojnosti. Boljševiki so uropali kmetom priborjeno zemljo, pravico nemotenega obdelovanja njihove grule in uživanja sadov lastnega dela.
Delavcem so odvzeli pravico izbire policie, organizacije in borbe za boljšo plačilo njihovega dela, kakor tudi pravico soudeležbe pri vodstvu proizvodnje. Boljševiki so obsodili narode naše domovine v

be ne glede na izvor in prejšnje delovanje.

11.) Uničenje sistema zločinstva in terorja, odprava prisilnih preselitev in množičnih odgonov. Zagotovitev resnične verske svobode, svobode vesti, govora, zborovanj in tiska, jamstvo nedotakljivosti osebe, doma in lastnine.
12.) Izpustitev vseh političnih ječnikov boljševizma ter povratek vseh ječnikov in internirancev v domovino, ki so trpeli zaradi svojega boja proti boljševizmu. Nikake osvete in zasledovanja za one, ki so opustili svoj boj ob Stalinovi strani in za boljševizem, ne glede na to, ali so sodelovali pri njem prisiljeno ali iz prepričanja.
13.) Obnova med vojno uničenih mest in vasi na državne stroške.
14.) Ponovna zgraditev narodu pripadajočih in med vojaškimi akcijami porušeni industrijskih naprav in tovarn.
15.) Državno skrbstvo za invalide in njihove rodbine.
Nikakega dvoma ni, da bodo vsi svobodoljubni narodi sveta podpirali osvoboditev ruskih narodov izpod boljševiškega jarma. Uničenje boljševizma je neodgovorna naloga vseh naprednih narodov. Za uspeh našega revolucionarnega boja proti boljševizmu nam jamči čeststvo, da so naše bojne izkušnje večje kakor v revolucionarnem letu 1917. Najalje nam to jamčijo vedno večje organizirane oborožene sile ruske osvobodilne armade, ukrajinske osvobodilne armade, kosaški oddelki, kavkaški, turkustanski, tatarski in beloruski oddeli, pojavljanje oboroženih protisovjetskih sil v sovjetskem zaledju in naraščanje opozicijskih sil v narodu samem, kakor tudi v državnem aparatu in v vrstah sovjetske armade.
Osvobodilni odbor ruskih narodov vidi v strnitvi vseh narodnih sil ter njihovi podreditvi skupni nalogi — strmolavljenju boljševiške moči — bistveni pogoj za zmago nad boljševizmom.
Zato podpira osvobodilni odbor ruskih narodov vse proti Stalinu naperjene revolucionarne in opozicijske sile z istočasno odločno odklonitvijo vseh reakcionarnih teženj, ki bi bile zvezane z oškodovanjem narodnih pravic.
Osvobodilni odbor pozdravlja pomoč Nemčije pod pogoj, da ne bosta kršeni niti čast niti neodvisnost naše domovine. Ta pomoč predstavlja trenutno edino realno možnost za organizacijo oboroženega boja proti Stalinovi klikki.
S svojim bojem prevzema odbor odgovornost za usodo narodov svoje domovine, ki se že bori z orožjem v roki in ki so na ta način pokazali svoje junaštvo ter pripravljenost žrtvovati za osvoboditev domovine izpod boljševizma svoje življenje. Z odborom stoji milijoni ljudi, ki so zbežali pred boljševizmom in ki posvečajo svojo silo skupnemu boju. Z njim so tudi številni milijoni bratov in sester, ki trpe pod jarmom Stalinove tiranije in si žele ure osvoboditve.
Častniki in vojniki osvobodilne armade! S krvjo, prelite v skupnem boju, je bila zapečatena bojna pripravljenost vseh borcev raznih narodnosti. Mi vsi imamo skupen cilj. Pogoj morajo biti za nas vse enaki. Le enotnost vseh oboroženih protiboljševiških sil narodov naše domovine bo vodila k zmagi.
Ne izpustite iz rok orožja, ki ste ga prejeli. Bodite enotni, borite se brezobzirno s sovražnikom narodov, boljševizmom in njegovimi pomočniki. Pomislite na to, da vas čakajo trpeči narodi naše domovine. Osvobodite jih! Rojaki! Bratje in sestre, ki ste v Evropi! Vas je več milijonov, vaš povratek kot polnopravnih državljanov domov je mogoč le po naši zmagi. Od vas zavisi uspeh našega boja. Pomislite, da delate le za skupno stvar, za junaško osvobodilno armado. Podvojite svoje napore in uspehe svojega dela.
Častniki in vojniki naše armade! Končajte svojo zločinsko vojno, ki služi le zaslužnjenju narodov naše domovine. Naperite orožje proti boljševiškim uzurpatorjem, ki podjarmljajo našo domovino in ki jo izročajo lakoti, brezpravnosti in trpljenju.
Bratje in sestre v domovini! Ojačite svoj boj proti Stalinovi tiraniji, proti roparski vojni. Združite vse svoje sile v boju za odvzete pravice ter za pravičnost in blagostanje. Osvobodilni odbor ruskih narodov vas poziva vse k enotnosti ter k boju za mir in svobodo.

General Vlasov
Andrej Andrejevič Vlasov je bil rojen 1. novembra 1901 v guberniji Nižni Novgorod ob Volgi kot sin manjšega kmeta. Kljub pomanjkanju je obiskoval višje šole ter prišel še med državljansko vojno leta 1919 k sovjetski armadi, v kateri je napredoval v 24 letih od navadnega vojaka do armadnega poveljnika ter je bil odlikovan tudi z Leninovim redom Rdečega prapora. V letih 1938—39 je bil Vlasov polkovnik ter kot član neke sovjetske vojaške komisije Čankajškov svetovalec. Po izteku svoje službe na Kitajskem je postal poveljnik 99. divizije v Przemyslu. Ob pričetku nemško-sovjetske vojne je bil general Vlasov najprej poveljnik nekega motoriziranega zbora v Lvonu, po njegovem uničenju pa je postal poveljnik kijevskih utrjevalnih naprav. Po padcu Kijeva je bil prestavljen Vlasov v Moskvo ter postavljen tam na čelo novo osnovane 20. armade, ki se je borila v obrambnih bojih za Moskvo. V marcu 1942 so prestavili Vlasova v štab na bojišče pri Volhovu. Tam je prevzel mesec kasneje poveljstvo nad drugo napadalno armado. Par tednov nato je prišel general Vlasov pri čiščenju tamkajšnjega ozemlja v nemško ujetništvo.

Vangčingvejev naslednik

Tokio, 14. nov. Po poročilu agencije Domei so sklenili na nekem zasedanju političnega orednega sveta, da bo postal Čeng Kung Po kot naslednik Vangčingveja predsednik narodne kitajske vlade. Čeng Kung Po bo imenovan tudi za predsednika državnih uradov in vojaškega sveta, ker so tudi ta mesta pristoje na Vangčingvejevi smrti.

Zatemičje od 17. do 6.40

Sovražnikovo predmostje južno od Thionvilla razbito

Britanski napadi odbiti pred novimi postojankami severovzhodno od Forlija — Odbiti ponoven izkrcavalni poizkus na Milosu — Nadaljnji sovjetski napadi vzhodno od Budimpešte — Vdor z zanosnimi protisunkni zopet sklenjen

Führerjev glavni štab, 15. nov. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja: Anglie so pričeli večeraj na področju južno od Helmonda dolgo pričakovani napad. Njihove tozadavne priprave smo že dolgo časa opazovali in obstreljevali. Na široki fronti so se razvili siloviti boji.
Južno od Thionvilla so naši grenadijski popolnoma razbili sovražnikovo predmostje in ujeli več sto sovražnikov. Pri Gravelotti in ob obeh straneh Seille bijejo silovite obrambne boje. Nemški oklopniki oddelki so preprečili na področju med Niedo in Mörchingem ponovne sovražnikove preostale poizkuse. Učeli so 22 ameriških oklopnikov.
Kljub trdovratnemu odporu naših postojank se je nasprotniku posrečilo, da je z novim napadom napredoval med prekopom Ren—Marna in Baccaratom. Ob obeh straneh gornjega Doupsa je pričel sovražnik znova napadati zapadno od Montbellarda. Razvili so se siloviti pozicijski boji.
Naše utrube in oporišča na zapadu javljajo še nadalje o topniškem boju in aktivnosti naskakovnih čet.
Mestno področje Londona in področje Anversa sta bila ponovno cilj ojačenega daljnometnega ognja.

Razširjenje bojev v Loreni, Italiji in na Madžarskem

Hude ameriške izgube pri Metz — Težki obrambni boji pri Forliju — Naraščajoč sovjetski pritisk med Budimpešto in Tiso

Berlin, 15. nov. Že več dni traja težka bitka za nemško predmostje ob Mozeli, pri Metz, ki je že septembra in oktobra kot ločilec valov zadržalo čelni naval ameriške 3. armade in omogočilo izgraditev globokega obrambnega pasu, pri čigar prebijanju doživlja sovražnik vsak dan tako težke tvarne izgube, kakor jih na tem bojišču doslej še ni imel.
To je zanj tem hujše, ker imajo trenutni hudi boji zasedaj le omejen cilj, namreč padec Metza. Sovražnik je moral vreči v boj že dve tretjini za probaj proti Saari pripravljenih oddelkov in odtegniti čete celotnega bojišča v Eiffu, da bi z njimi ojačil pritisk na Metz. S pomočjo s severa pritiskajočih sil je po kušal razširiti južno od Thionvilla svoje predmostje pri Uckingenu, da bi z njim razbremenil boji na severu predmostje pri Königs-machernu, akcija pa je prinesla Američanom doslej najbolj krvavi udarec. Trenutno zasipavajo nemške baterije preostanke s protisunkni na ozkem področju stisnjenih sovražnikovih sil.
Težke bitke je bilo še nadalje južnovzhodno od Metza. Dočim se je nasprotnik med Seillo in Niedom grizel v nekatera žilava branjena nemška oporišča, je ob Niedi še naprej močno napadal ob cesti Pont a Mouso—St Avold ter prekoratil reko. Po zaslugi nemških protinapadov je ostalo predmostje omejeno na ozek obrežni pas. Da bitka v Loreni še vedno ni dosegla svojega vrhca, dokazuje dejstvo, da skuša sovražnik trenutno razširiti svoje napade proti jugu. Med prekopom Ren—Marna in Meurtho pri Baccaratu je napravil po težki topniški pripravi zankrat več krajevnih sunkov, sprčo katerih so se ob železnici Lunville—Saarbourg ter severovzhodno od Baccarata ob reki Lette razvili ogroženi a uspešni obrambni boji. Priprave napadov pa kažejo, da hoče nasprotnik ne glede na borbe za Metz obnoviti svoje prebijalne sunke v smeri proti zgoraj Saari. Ostali boji na zapadnem bojišču, med njimi tudi uspešni protinapadi nemških oklopnih grenadirjev južno od Hürtgena in pri Voosenacku so imeli le krajeven pomen.
Enako kakor v Loreni so se razširili boji v srednji Italiji. Britanci namadajo sedaj med goram pri Modiglianu in Fosso Ghato južno od Ravene. Težke njihovi sunkovi je ob obeh straneh Forlija. Z močnimi pehotnimi, oklopnimi, topniškimi in letalskimi silami

Im Kampfraum Holland

Während wenige Posten das Vorfeld beobachten, sind die wachreifen Grenadiere in die Erdlöcher gekrochen, um Schutz vor dem feinen Regen und Schlaf bis zum nächsten Alarm zu finden. Der »Panzerstrecke« liegt dicht neben dem ruhenden Schützen, um etwa anrollende Feldpanzer sofort erledigen zu können

Z nizozemskega bojišča

Med tem ko izpostavljeni straže skrbno opazujejo teren, so se službe prosti grenadijski umaknili v zemeljske luknje, da se zaščitijo pred dežjem in zadržujejo do prihodnjega alarma. »Oklopniki strahu« je pripravljen tik ob požirajočem grenadirju, da bo lahko takoj odpravil sovražni tank, ki bi se morda približal. (Foto Pospesch—Atlant)

Jesen v Meranu

Zivljenje v Meranu se danes odgraja v znamenju Nemškega Rdečega križa, ki se za oko odraža že na strehah nekdanjih 150 hotelov in pensionov z jasnim rdečim znakom. Vsi meranski hoteli so zdaj spremenjeni v vojne bolnišnice. Na sončnih južnih balkonih leže bolniki ter uživajo v krevanju toplote jesenskega sonca. Med njimi stopajo zdravniki in bolničarke. Marsikateri nemški vojak, ki se je hrabro boril na južnem bojišču sedaj v Meranu polagoma zopet obnavlja svoje telo.

Kirchenplatz in Merano — Cerkevni trg v Meranu

Pod varstvom nemške oborožene sile se ee zadnji leto razmere na alpskem področju province, Bolcan, Trident in Belluno zelo spremenile. Po Badoglijevi izdaji dne 8. septembra 1943 je Meran zasedla nemška vojska, da bi zaščitila tamkaj žveče nemško prebivalstvo Južne Tirolske.

V začetku letošnjega oktobra so obhajali Južni Tirolci žetveni praznik z vsemi prilastki takšne prireditve. Kmetje so bili s pridelkom zadovoljni. Za prva štiri leta sedanje vojne je šlo iz Južne Tirolske v Nemčijo mnogo sadja. Tako so bili s sadjem postreženi prvenstveno ranjeni vojaki pa tudi prebivalci bombardiranih mest. V zadnjem letu so se posiljke sadja v Nemčijo še povečale. Nad 7000 vagonov sadja je šlo čez Brennerski prelaz. A tudi pridelke vina je letos prav dober, kajti Južna Tirolska je pridelala nad sto tisoč hektolitrov dragocene trga soka.

Žetveni praznik ni bil samo zunanji znak zahvale za letošnji pridelček marveč je pokazal tudi pripravljenost južnotirolskih kmetov za obrambo domače zemlje. Tudi na Južnem Tirolskem so namreč nemške vojaške oblasti poskrbele za vse primere in ustvarile južni okop, ki bo zapiral sovražniški pot v deželo. Južni Tirolci prav nič ne prikrivajo, da bodo v primeru potrebe z veseljem prišli za orožje ter branili svojo domovino, kakor so to že pokazali cesarski lovci (Kaiserjäger) v dobi prve svetovne vojne. Na Tirolskem še vedno živi tisočletna tradicija obrambe. Cesar Maks, Mihael Gaismaier in Andrej Hofer so položili temelje tej tradiciji. Današnji Južni Tirolci gotovo niso nič slabši borec kakor 1915. na svoje meje, kjer so prežarjeni od domovinske ljubezni napel vse svoje moči, da so domača tla ubranili pred sovražnikom. Letošnja sadna letina je bila v tej deželi prav ugodna. Najprej so dobro obrodile češnje, nato breskve, potem pa še češnje in jabolka. Aprila meseca je bila dolina Adige

Opozorilo

Organi policijskega zbora so prejeli strog ukaz, da javijo sleherno prekršitev zakonitve ter vse kršitelje zameritvenih predpisov takoj prijavijo. — V interesu občinstva je, da se pokorava predpisom protiletalske zaštite, ker bo sicer v nasprotnem primeru zadela krivice občutna kazen. Isto velja za neupoštevanje predpisov ob priliki letalskega alarma.

Kako je Cunjček izgnal hudiča

Kdo bi si bil mislil, da bo Amalija, ki so ji fantje Lisičje luknje na malce preveselem žegnanzu ubili ljubea, imela na stara leta tako grozen obraz! Lase je imela kosinaste, kožo vso nagubano, nos ji je širil kakor košen klan, oči so pa imele črne, predirjivi leski. Izgarana od dimarskega dela je špinačo iz kopriv, sušila zeljčica za zimo in kopala raznovrstne koreninice. Že zgodaj pred nočjo je zapirala vrata in le redkokdaj je koga spustila v kočjo. Ker pa zadnji čas ob nedeljah tudi v cerkev ni hodila, so bile govorice o njej vse skrivnostnejše in ljudje so skrivaj kukali skozi šipe, kaj počne.

Zares! S hrbotom obrnjena k oknu se je sklanjala nad neko knjigo in brala in brala. Pri tem je delala vse mogoče kretanje, klimala, dvigala in spuščala roke in bila videti kakor navita lutka. Bile so tako imenovane črne bukve, ki jih je imela pred seboj, nekakšen nauk, kako priključiti hudiča, da se ti prikaže, kako nakopljesh svojim sosedom nesrečo in podobno. Toda navodila so bila tako sila čudna, da si potreboval že mnogo vere in potrpežljivosti, če si jih hotel izvesti. Tako ali tako: Amalija jim je hotela biti kos. Kaj se ne valjalo nekdanji hudeceli v izobilju, ona mora pa živeti v najhujši bedi? Sveta nebesa, ali je bila to še pravičnost? — In ko je zdaj opazila pristopovalce pod oknom, je brž odsunila okna in vabila za nepripravi, ki so okraščeno kazali pete: »Le čakajte! Nihče mi ne uide!»

Ali je bilo tedaj še čudno, če so vseprek govorili, da je Amalijo obsedel hudič. Ali ni pred vse ljudi pljuvala? Ali ni imela na jeziku najbolj nesramne kletve? Ali ni

eno samo cvetno morje. Pozneje so se veje sadnega drevesa, od točo vedno bolj pripogibale k tlem. V jeseni so ljudje začeli obirati sadje. Drevje je sedaj že popolnoma obrabno. Le z redkih vej veje danes rdeči sadovi, ki bodo pa tudi kmalu izginili v košare in šrambe.

Južni Tirolci imajo posebno organizacijo, ki skrbi za razpečevanje in prodajo njih sadnega pridelka. Po vaseh imajo posebne šrambe za sadje, ponekod so zgradili v ta namen celo posebna skladišča in blaginice. Postopek je tako urejen, da gre sadje naravnost iz rok kmečkih pridelovalcev mimo vseh posredovalcev v roke gostitov. Tam prebere sadje na točce marljivih dekletih rok, ki odberejo najlepše sadice, jih zavijejo v papir in pripravijo za izvoz. V minulih časih je šlo najlepše tirolsko sadje v Rusijo, kjer so ga kupovali inoviti knezi, ali pa na Anglijsko, kjer so ga zelo cenili angleški lordi. Danes je to drugače. Namesto v Rusijo in Anglijo gre tirolsko sadje v Nemčijo, kjer ga uživajo ranjeni vojaki, otroci in bolniki.

Ko je južnotirolska sadna letina pri kraju, napoči veseli čas trgatve v vinogradih. V Meranu rase posebno debelo in slastno grozdje, ki je imelo že v mrimo dobi velik sloves. In ko je tudi trgatve opravljena, pride na vrsto kostanj, čigar pobiranje traja vse dotlej, dokler ne nastopi zimski čas.

Na jugovzhodni fronti

»Deutsche Adria Zeitung« je objavila pred dnevi kratko razpravo o položaju na jugovzhodni fronti. List pravi: Na skrajnem južnem krilu vzhodne fronte, ki sega na osrednji Balkan, se trenutno kaže silka živahnega pohoda nemških čet. Močna bojna skupina, ki ji je spremlenja na bolgarsko-rumunski fronti ogrožala zveze z zaledjem in spričo katere je nastal

povsem nov položaj, se je ločila od svojih postojank na južnem Balkanu in nastopila pohod proti severu, da bi ostala povezana z nemško glavno fronto. Odnosno da bi si to zvezo znova pridobila in da bi potem prevzela nove naloge v okviru pravkar pripravljene se južnovzhodne obrambne fronte. Njene zadnje postojanke na jugu so po opustitvi Soluna še v severni Macedoniji. Nemški oddelki obvladajo od tam v smeri proti severu ozemlje ob obeh straneh Vardarja, od tam širok pas

preko Skoplja, Prištine in Kraljeva do zapadne Morave. Odtod se prebijajo klini te bojne skupine, kakor vse kaže, v smeri proti severozapadu na Hrvaško. Poročila o bojih na Balkanu se nanašajo očitno na ta most iz severne Macedonije na Hrvaško, ki predstavlja pot nemške bojne skupine po težavnem terenu in skozi seveda mogoče nevarnosti in na kateri se je treba vedno znova prebijati skozi sovražne črte ter se ubraniti bočnih napadov.

Sovjetsko vrhovno poveljništvo je storilo vse, da bi zastavilo pot nemskim četam, jih obkolilo in uničilo. Bilo je prepuščeno, da bo ta cilj doseglo vse lažje, odkar so se po sovjetskem prodoru preko Beograda proti zapadu nemški oddelki znašli že

pod koncentričnim pritiskom, ki so ga od vzhoda izvajale bolgarske in sovjetske čete, tečejo proti Skoplju, Prištini in Kraljevu, torej v vsej dolžini na nemško pot, z zapada in severa pa isto-

časno Titove tolpe, ki so pritiskale na nemške boke. V deloma hudih bojih, ugotavlja list, se je nemška bojna skupina ubranila vseh poskusov, da bi se ji zapre pot, in je dosegla, da so se izjalovila tudi vsa prizadevanja, da bi se kakorkoli razbila in razcepila v posamezne osamljene dele.

Nov moment v tem načrtu, da se nemška bojna skupina na svojem pohodu uniči, pomeni izkrcanje angleških čet na dalmatinski obali.

V Splitu, Metkoviću in Dubrovniku. Angleži imajo očitno namen z naglim pohodom proti severu doseči in zavzeti železniški in cestni voz Sarajevo ter tako zapreti važno strateško točko na obsežnem nemškem mostu od severne Macedonije do Hrvaške, še preden bi nemška bojna skupina prišla preko nje. Nemške zaščitnice so se tam umaknile na gorske postojanke ob obali ter so prevzele bočno zaščito, bojne skupine pa so v svojih napadalnih in obrambnih operacijah podale dokaz bojne sile, ki je kljub zelo neugodnim okoliščinam

preprečila sleherno ogroževalno akcijo sovražnika. Njihove operacije niso lahke, saj so izpostavljene z vseh strani preostanemu sovražnemu pritisku, pa zahteva. Jo zaradi tega vsa dejavnost poveljstva in moštva.

Operacije teh zaščitnic so spričo prav tako težkih pogojev podobne nalogam, ki jih je imela vojska generala Blaskowitza na svoji poti od francoske obale do Burgundskih vrat in ki jo je dovršila s takim uspehom, da je lahko z nezmanjšano bojno silo prevzela nove važne obrambne položaje ter tako v izredni meri prispevala h konsolidaciji zapadne fronte. List zaključuje, da bo tudi nemški bojni skupini z Balkana po uspešnem zaključku njenega pohoda — nemški vojaški krog ne dvomi, da bo uspel — prav tako pripadel pomemben delež pri konsolidaciji južnovzhodne obrambne fronte.

Reja mladih prašičkov

Nekaj nasvetov tistim, ki so se lotili praščereje med vojno

Vojne razmere so marsikateri podjetnejša družinskega očeta pripravile do tega, da se je lotil praščereje. Govili je upanje, da bo tako svoji družini in sebi olajšal in izboljšal prehrano. Zanašal se je pri tem na svoje ali ženine izkušnje iz dni, ko sta na svojem kmečkem rojstnem domu pomagala pri reji prašičev. Nekaterim so se poskuski izsvrsto obnesli, drugim manj, tako da so rejo razočarani opustili. V mnogih primerih neuspeha nista zakrivila samo neznanje in neizkušnost, temveč pomanjkanje potrebne krme, zlasti za pitanje. Tem slednjim seveda nasveti ne morejo pomagati. Naslednje vrstice so namenjene le manj izkušenim, ki gredojo pri zamenjavanju splošnih rejskih pravil.

Kdaj naj kupimo prašiča

Nekateri rejci dajejo prednost jesencem, drugi spomladencem. Odločilni so raznovrstni razlogi, tako da se jih ne da strniti v skupen nasvet. Kdor razpologla z zadostno krmo in kdor želi zrediti dobro spitanega prašiča ali pa ga klati že konec naslednje jeseni, ta bo dal prednost jesenskim prašičkom, drugi se bodo zadovoljili s spomladenci, ki z njimi tudi lahko dosežejo lepe rejske uspehe.

Vsak prašiček, ki ga kupimo, mora biti pravočasno in pravilno odstavljen. Doba dojenja traja 50 do 60, pri plemenskih prašičkih tudi do 70 dni. Ne kupujte prašičkov, ki niso vsaj 7 do 8 tednov stari,

posebno, če ne razpologate z odvisnim kravim mlekom. Zanimajte se tudi, ali so bili prašički pravilno odstavljeni. Madi prašički lahko dobijo že po 20 do 30 dneh po rojstvu dodatne količine kuhanega mleka, da se tako vadijo v samostojnem hranjenju. Ko se navadjo na pitje iz koritca, dodajmo mleku vedno večjo količino moka. Kasneje dodajmo zrna riž, ječmena itd. In — če so nam na razpolago — odpadke in ostanke pri izdelovanju mesa ali sira in dobre pomije. Tako krpko pospešujemo prebavne sposobnosti prašička in izpodbijamo ter razvijamo njegovo naravno požrešnost.

Dojenje mladih prašičkov, ki traja prekratko dobo, je škodljivo, ker zaradi svoje kratkotrajnosti živali niso postopno odstavljene. Prašičke se ne navadi v zadostni meri na prehod od ene na drugo vrsto hrane. Še slabša je nenadna odstavitev. Če je svinja povzela veliko število mladičev, velja pravilo, da odstavljamo najprej močnejše, večje, kasneje manjše in slabotnejše.

Kako skrbimo zanje

Mladi prašički zelo hitro rasejo. Ob pravilni negi in pravilnem krmljenju lahko v šestih mesecih dosežejo 90 kg teže. Nuditi jim moramo tečno hrano. Beljakovine zelo dobro izrabljajo, prav tako dobro pa izkoriščajo točke in se ob neposnetem mleku izvrstno razvijajo. Krmlilom, ki vsebu-

ti ji ne boš kupil vatla barhanta, da si da napraviti novega.

In ko je Cunjček na to še zmerom molčal, je hudič spet spregovoril iz obsedenke: »Tudi skozi krilo se ne morem pognati. Prvič bi se vanj zapletel z rogmi, a drugič — nu, da — stare babe perejo večji del z jezikom. — Ha-ha-ha!»

Toda staremu Cunjčku je bilo tega posmehljivega meketanja hitro dosti:

»Ne preklinjaj in poslušaj, kaj ti rečem! Zadnjikrat te vprašam, ali hočeš zapustiti to žensko ali pa ti moram za kresno noč izuberiti vse čarovnice? Kaj ti je več, tale uboga, stara nesrečnica ali vse neveste, ki jih imaš na zemlji?»

»Saj sem že čisto v kolenu,« je zdaj odvrnil že kar malodušno hudič, »celo v stopalo se umaknem, stari čarovnik, toda v palcu ostanem, to ti povem, v palcu ostanem kakor v kaki trdnjavi. Vse tvoje maže me ne morejo pregnati iz njega!»

»V palcu?« je vprašal stari Cunjček in gubasti obraz mu je zasijal, kakor da je zmagal. »Ej, pri Bogu! Zaklinjam te torej, da ne boš gledal izpod nohtov in naj pride kar hoče, da nikoli ne pobegneš iz luknje.»

»Dobro, dobro,« je zarenčal hudič in njegov glas je bilo slišati, ko da mu ni nič prav, ker mora biti miren kakor kak solarek. Toda čarovnik je zadobil nad njim očitno tolikšno oblast, da se je duh pekla vdal v svojo usodo in obični odslek kot izgnanec v Amalijinem palcu.

Vsem gledalcem je od osuplosti zastala sapa spričo moči starega Cunjčka nad hudočnimi duhovi in spremili so ga v pravcati zmagoslavi procesiji do njegove kočice. Da, stari čarovnik! Bil je velik lopov in nihče ni slutil, da je bil še ponoči pri Amaliji in se o vsem z njo domenil. Občina mu je bila namreč sklenila dati lepo plačilo, če izžene hudočbo, in tako je ubogi stari obljubil polovico nagrade, da mu pomaga speljati praznovorne farane Lisičje luknje na litanice.

(Po G. Köllneru.)

jejo malo mineralnih snovi, dodajamo kladnega apna.

Mlade prašičke hranimo stikrat do petkrat dnevno. Za krmljenje uporabljamo pomije, ostanke in odpadke od predelovanja mleka in razne masne vode, ki jih mešamo s kuhanim sočivjem ali z moko. Ze zelo zgodaj jih počasi navajamo na zeleno hrano. K vsakemu obroku hrane dodajmo nekaj na drobno zrezanega zelja, solate, predvsem pa poljskega radika, ki ga zelo radi žrejo. V toplih dnevnih urah jih že od mladega spuščamo na pašo.

V svinjaku moramo vedno skrbeti za največjo snago. Pozimi naj se temperatura v svinjaku giblje okoli 20 stopinj Celzija; nad 27 stop. C. je škodljiva. Ležišče naj bo vedno sušno in čisto postelano. Sramotno je misliti, da snaven prašič ne bo nikoli debel. Koritce umijamo pred vsakim krmljenjem, da se ostanke prejšnje hrane ne skisajo, kar bi lahko prašičku škodovalo. Prašič je zelo občutljiv za vročino. Dviti mu moramo zato možnost za kopanje. V šestem mesecu spolno dozori. Tedaj ločimo prašice od prašičev.

Rezanje ali kastriranje

Režemo prašičke obeh spolov. Tako zmanjšamo njihov divji nagon, jih umiri-

V oktobru izgubljeni predmeti

Uprava ljubljanske policije je objavila naslednji seznam predmetov, ki so jih Ljubljanci izgubili v oktobru in zanje prijavili policiji.

Evidenčna tablica št. 5295 in prometna knjižica od kolesa na ime Rajka Cesarja evidenčna tablica od kolesa št. 111.476, evidenčna tablica od kolesa št. 188.194; črna usnjena torbica s 700 lram, nacočnik, 3 ključ, 4 živilskimi kartami, robcem, srebrnim svinčkom in legitimacijo za upokojenca na ime Lee Grassellijev; osebna izkaznica, prometna knjižica, legitimacija za kretanje med alarmom in modra listnica s 300 lrami (listine so izstavljene na ime Vladislava Burgerja), rjava listnica s 235.50 lrami, osebna izkaznica, železniško legitimacijo, frizersko izkaznico in drugimi listinami na ime Marije Samsove, osebna izkaznica na ime Terezije Andlovčeve, solna knjižica na ime Emila Acka in 693 lir, črna denarnica iz mitacije s 1700 lrami, osebna izkaznica, prometna knjižica za kolo in propustnica na ime Josipa Komiča, osebna izkaznica in trnavska legitimacija, obe na ime Nikolaja Zaljarja in 100 lir gotovine, šoferska izkaznica na ime Ivana Valentičiča, šop treh ključev na veržic, evidenčna tablica od kolesa št. 5900, prometna knjižica na ime Franka Snojca in cvetoča tablica od kolesa št. 194.257, 2540 lir v raznih bankovcih, živilska nakaznica, izkaznica za krompir in mleko na ime Marije Maljeve, usnjena denarnica z osebno izkaznico, propustnico in drugimi listinami na ime Ferdinanda Pliberška in okrog 8000 lir gotovine, evidenčna tablica od kolesa št. 13.124, osebna izkaznica in propustnica, obe na ime Josipa Javornika, usnjena ženska torbica z okrog 4000 lrami, modra ženska ročna torbica z rdečo denarnico, v kateri je bilo okoli 400 lir, usnjenim rokavicam, dco za puder, žepnim robcem, izkaznico za mleko na ime Ivane Kosčeve in prometno knjižico za kolo na ime Marje Klavtjeve, evidenčna tablica za kolo št. 19.514, prometna knjižica za kolo na ime Emila Mrazovca, temnorjava usnjena denarnica v 1900 lrami, osebna izkaznica, živilska karto za oktober, prometno knjižico od kolesa, vse na ime Antona Skubica in dovolnica za poroko na ime Danice D. mnikove, ženska zapesna srebrna ura na usnjenem jermenčku, osebna izkaznica na ime Marije Rozmanove, rjava majha denarnica z 200 lrami, otroški čevljiček (pojzerc), osebna izkaznica na ime Danka Lovrenčiča, majhna usnjena rdeča denarnica na zadržko s 100 lrami, osebna izkaznica na ime Jožeta Javornika, evidenčna tablica za kolo št. 11.500, rjava usnjena aktivka z rjavim nahrbtnikom in rdečo volneno otroško jopico, zlata zapesna ura znanke »Chronometer«, mnogokotne oblike na zapesnici iz treh sklopov, peresnih deteljc, ponošen ženski plašč modre barve, evidenčna tablica od kolesa št. L. B. 192.414, evidenčna tablica od kolesa št. 230.537, prometna knjižica od kolesa na ime Franca Ivančiča, osebna izkaznica na ime Oleg M. zertove, osebna izkaznica na ime S'ive Kšingerjeve,

mo in oredotočimo njihovo življenjsko organsko silo na delovanje prebavnih organov. Rezanje živali boljše izrabljajo hrano in jo v krajšem času preoblikujejo v tolstšo in meso.

Najprimernejša doba za rezanje prašičkov je 25 do 30 dni po rojstvu. Prašičke uspešno režeemo tudi kasneje, do 2 mesecev starosti. Bolečini, ki bi bile zvezane z operacijo, živali ne čutijo posebno ali nič. Za rane niso občutljive. Nekateri prašičrejski strokovnjaki pa odsvetujejo rezanje prašičke čistega plemena, ker so že po svoji nezrelosti naravi manj divje in so njihovi nagoni bolj obzidani. Nasprotno so za rezanje občutljivejše.

Ob alarmu takoj v zaklonišča

Uprava policije v Ljubljani, oddelek za protiletalsko zaščito opozarja prebivalstvo, da mora v primeru danega znaka za protiletalski alarm takoj zapustiti vse javne prostore in ceste in se nemudoma podati v najbližje zaklonišče. Osebe, ki ne bodo upoštevale obstoječih predpisov, bodo najstrožje kaznovane z denarno in zaporno kaznijo.

Križanka štev. 80

1	2	8	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16					17		18					19		
20							21			22				23
		24							25				26	27
28	29	30			31		32			33		34		35
36				37		38		39		40		41		42
43					44				45		46		47	48
	49				50		51	52			53	54		
55					56				57		58			59
60							61					62		

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. gozdni bog, spremljevalec Dioniza, 6. dobivati barvo, ki jo daje klorofil, 13. Egipčanom sveta žival, 16. oddaljenost področja nekega središča, 18. računski pojem, 20. v kmetstvu uporabljen pogonski stroj, 22. mesto v dvorodini, 24. pojedina ob slovesu, 25. sestavine gorovij, 26. naslov za turške nižje uradnike, 28. časovni prislov, 31. mesto v Južni Tirolski, 32. studij, priprava, 33. podnebni pas, podnebje, 35. v gropi, 36. so v vsakem številu na zadnjem mestu, 38. nujen, nagel, silen, 41. pesmi, 43. vrste snopov na gurnu, 45. framazonsko društvo, 47. vsek deček snovi ima vsaj enega, 49. vzklade, 50. zasmehljiv, zafkrjiv, 53. solska potrebnost, 55. kratak, redkobeseden, 57. mladici domače živali, 59. dve črki v grci, 60. pritok Bosne, 61. dobrega imena, odlični, 62. del prostora.

Navpično: 1. trden, klen, trajen, 2. podredni veznik, 3. električni je sedaj omejen, 4. vrsta zvez, 5. značilnost pesmi, 6. vsaka jed je brez nje pusta, 7. svetla, rdečomodra barva, 8. žensko ime, 9. nikalnica, 10. prav tak, 11. drag kamen, 12. reka v severni Einaki, 13. veznik, 14. morskata je čistilno sredstvo, 15. v stricu, 17. palec kot dolžinska mera, 19. evropsko glavno mesto, 21. že tako, brez tega, 23. gusliski po-

zdrav, 25. peti, boleti, 27. znak za kemično prvine, 29. vrsta vrtnih jagod z velikim sadom, 30. kraj v Poljski dolini, 32. da (lat.), 34. delovni pripomoček, 37. samo ta, 39. mesto v Furlaniji, 40. deveterosev, 42. premikati se, 44. reka na Peloponezu, 46. take bedi, zgodi se tako, 48. žensko ime, 51. čutni organi, 52. enota hranilne vrednosti, 54. lajski veznik, 55. okrajšano tuje žensko ime, 56. pritok Alaja, 58. francoski spolnik.

RESITEV KRIŽANKE ŠT. 79

Vodoravno: 1. Jahorina, 7. Pirej, 11. loka, 15. opera, 16. sokol, 17. netek, 18. omama, 19. kovač, 20. Koper, 21. dres, 22. moder, 23. potop, 25. Ra, 26. Ba, 27. as, 28. ar, 29. at, 30. Ir, 31. lo, 33. člani, 36. topol, 39. alga, 41. ime, 43. azili, 45. domik, 47. los, 48. bere, 50. aroma, 52. repar, 54. re, 55. Otiya, 57. anal, 59. Tilen, 61. rokavi, 62. amidi, 63. kopač.

Navpično: 1. je, 2. Homer, 3. opasav, 4. remi, 5. Ira, 6. na, 7. povest, 8. Ikar, 9. vrč, 10. el, 11. lepota, 12. otep, 13. ker, 14. ak, 16. soda, 17. nota, 18. Or, 19. ko, 20. ko, 21. Dal'bor, 22. manira, 23. prenet, 24. krasen, 26. baza, 28. spor, 30. Igor, 32. omejo, 34. la, 35. Ilona, 37. od, 38. Lipik, 40. Il, 42. Erik, 44. imam, 46. kalo, 49. Eva, 51. ali, 53. rep, 56. av, 58. ID, 60. na.

Ada Škerl in Ceferin:

Živa vodica

Ustavil se je romar sredi prašne vijugaste ceste. Otrli si je pot z vročega čela. Sedel je na kanton. Počel je nekoliko.

Vstal je in šel dalje. S'va pot mu je bila edina tovarišica. Vetr, ki se mu je piskalo ob ušesih — edini prijatelj.

Daleč ven iz mesta je vodila cesta. Noge so potrkale krvavele. Kolena klecala. Telo trdno omahovalo.

Omahnilo!

...Potrkala si na moje srce, pa nisi vstopila. Saj te nisem prosil. Nisem jokal po tebi. Se zavzdihnil nisem. Vzel sem palico, si ognil plašč in se napotil k tebi. Do ga je bila pot. Predolga! Preko strmih klancev, skozi bočice trnje se nisem mogel napotiti. Povedal si, pa so vedno lagali Nko! te nisem našel. In za temno laž so se zahtevali plačilo. Veliko so terjali: Kapljico rdeče, srčne krvi.

Kaj vse ne bi dal za tebe! Iskal sem te vsepovsod: Se t'oskrotat mimo tvojega okna. Videla si me. Rahljo s odmaknila zaveso in smehljivo zrla na mojo upoginjeno postavko, ki je izgubljeno taval po ulicah belega mesta.

Da Opazila si samo moje zmučeno telo. Srca nisi! Če bi ga uzrla le za hip, kako te je ljubilo v vsem svojem mladostnem žaru. bi široko odprla vrata svojega srca. Vstopil bi plašno. Boječje. Tako plašno kakor se širok približuje kralju.

Končno sem te našel. Onemela si usta. ki so ti želela povedati: toliko lepega. Oč so strmele samo v tvoj angelški obraz. Našel sem te. Tolkanj iskanu. Srčno ljubljeno! Veliko sem pretrpel zaradi tebe. Pa nisem bil hud nate. Se t'ha. skeleča boleča na k. se je včasih vzdramila v srcu, je kmalu zamrla. V mukah sem te našel, da sem se tiho poslovil od tebe. Nemo sem se obrnil. Se v oko te nisem pogledal. Roke sem skril pod plašč in šel.

Krenil sem drugič na pot, da obiščem smrt. Pa smrt me ni pustila čakati. Sama mi je prišla naproti. Glej! Ze se sklanja da me objame.

Postoj! Le besedo! Vida. če me tudi pozabiš, vračal se bom v temnih nočeh v tvoje sončne sanje in t' poljubljaj srce...

Hropeč vzdih. Telo je postalo mrtva materija...

Tam daleč se je belilo v soncu se kopajoče mesto.

Tam se je smejala Vida —

Krepka, dobro namerjena brca je kaj hitro ožvila in spravila na nogo mrtvo materijo.

Čokata postavila stoji nad Petrom. Široko razprte oči začudeno strme vanj.

«Ne zamericite,» se v zadregu opravičuje neznanec. «Zmotil sem se. V dobri veri sem brenil, da Vrežgov Nacek spet pijan leži pred mano. Mrzlo je danes in tla so vlažna. Bal sem se, da si nori junec nakopije pljučnico...»

Kaj vidim...? Vaša roka je krvava!

«Nerodno sem padel.»

Stino n mučno je Petru. Njegov pogled je zmehdan in plah.

«Kaj pa tisti nožček v travi...? He-he!» se zarezje neznanec. «Mene ne bojte prestopili. Kar priznajte, da ste s' sami spustili prevroči kri! Dajte mi robcel!»

Pograbil ga je za roko in si ogledal rano. «Ne bo hudega. Vse pipec je nemara shrhan, da bi ga lahko človek jedel!»

Ko mu je obvezal roko, ga je prijel pod pazduho in potegnil na stezo, ki se vije preko travnika proti bližnjemu naselju.

«Jaz sem tesar in kočar Gričnik,» se je predstavil. «Ne najdete človeka, ki bi mi mogel kaj očitati in reči, da sem baraba. Zato vam bom zaradi tiste brce storil dobro delo... Moji svaki, Krznarjev Lojze, posestnik v Brinju, danes skovsko kuha. Dobro besedo mu bom dal, in videli boste, kako bo kozarček tople prekapije vas pogrel in okrepil!»

Ze malo okajeni svak je bil dobre volje. Kakor vsako leto, kadar kurijo pod trebutim bakrenim kotlom! Človek seveda pokuša, kakšna je kaj tista svetla tekočina, ki tako ljubko curja po cevih, pa se počasi nalaze vražje pičice.

«Mislim, da ne bo napačna,» modruje vrli možakar in pridno nastaka Petru in njegovemu rešetlu.

Jeziki se razvežejo.

Ni treba posebnega prgovarjanja, pa se skrivnostnosladko ginjenje mladenci izpove. Vse, kar mu težkega leži na srcu, odloži v prijazni kmeti sobi kakor berač svojo malho.

«Štrunceljeva Vida, pravite?» vzklikne gostitelj. «Primojokoš, da poznam njenega očeta! Ko sem pr vojakih komis glodal, je bil moj narednik. Hud kakor hren! Z mano je pa bil dober, ker me je pogosto pošiljal v kantino po žganje, ki ga je imenoval živa vodica. Zato se ga je prijelo ime: Živa vodica. Bežte fantje, živa vodica gre! Kako zdaj ta človek živi brez žganja, ki ga ni nikjer dobil!»

Veste kaj, steklenico boste nesli staremu volku, ga pozdravili in rekli: Krznarjev Lojze iz Brinje vam pošilja živo vodico. Stavim, da se vam bodo na stečaj odprle dur, v njegovo

MALI OGLASI

Kdor dbe službo, plača za vako besedo L. 0,50, najmanjši znesek za to oglašje je L. 10.— Za število in dopisovanja je plačati za vako besedo L. 2.—, za vse druge oglašje L. 1.— za besedo, vendar pa plačajo posredovalci L. 1,50 za besedo. Najmanjši iznos za to oglašje je L. 12.—

Za vako oglašje je treba plačati dr. inprov. tako: L. 0,50, za dajanje naslova ali šifre pa L. 1.—

Službe išče

SIV POMOČNICA
mlajša moč. želi službo pri šivilji. krojaču ali privatno. Poizve se — Ravnikarjeva 1. 30622-1

VEČLETNI VODJA
strojno elektrotehnične- ga velepodjetja popolno ma samostojen v vod. stv. razpisnih obratov in razpisnih strojev, kakor gradnje elektrarn, želi primerne zaposlitve. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30634-1

GOSP. POMOČNICA
z znanjem kuhe in drugih gospodinskih del do bi stalno službo pri bolj ši družini. Poizve se v centru mesta. Pogot po štenost in uslužnost. Veliko perilo izven. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30643-1a

KUHARICA
perfektno in sobarico- iščem za takoj. Predsta viti se med 12. in 15. uro. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30641-1a

PREDNO DEKLIO
iščem k žetnemu fantu. Poizve se bi poma gals. v službi. Pred stavi se med 13. in 15. uro. I. M. Trstenjakova št. 3. 30646-1a

NORVEŠKE CEPICE
in rokavice dam v delo na odd. Naslov v oglas nem odd. Ju. tra. 30619-3

Prodajam
RADIOAPARAT
Ko si želite kupiti do ber radioaparata, zgledite se pri Radioglas. Topniška 16. 30469-6

GOJZARJE
skoraj nove, št. 40 in ena rabljena št. 43. oboje ali zamenjam za gojzarje v dobrem t. nju. št. 42. Splitke ul. 11-1. Vič. 30621-6

hišol Potem pa pamet, fant v roke, pamet! Nič cmeravih budaosti, ki ste jih, mestni škriči, vajeni! Po strani klobuk, se možko postaviti pred punčaro, da jo s šapo oplaz po zadledju in reč: Preklicana mrha, kako si zalale!

Po ulah so že gorele žarnice, ko je Peter prikrevsal v mesto in junaško pritisnil na beli poplek hišnega zvonca.

«To pa to,» je očel Štruncelj mlaskal z jezikom. «Za zlat denar ne dobiš v današnjih izprijenih časih take poštene žive vodice! Kozarček za kozarčkom je vival vase in prijazno Petra božal s pogledom.

«Kaj pa imate na roki?» je vprašala rdečelica Vida.

«Nič ni,» je tudi fantu šnila rdečica na obličje. «Padel sem.»

«Pojdite z mano da vam v kuhinji s toplo roko izmijem rano in jodiram!»

Ko je odstranila obvezo, ji je zastal dih, prebledela je in pogledala Petra s takim pogledom, da je kar strepetal.

«Za božjo voljo... vrezina!» je težko zasopla. Nizko se je sklonila k rani. Vročica solza je kanila na belo Petrovo roko...

Ta dan je gospo Štrunceljevo spet mučila skrnina, njena etra bolezen in pokora. Z nakremženim obrazom zdaj leži na stari, oguljeni otmari in vsa nesrečna opazuje, kako se njen mož zaliva z žganjem.

«Kraja! Ali moraš res vse naenkrat pozreti?»

«Kraja ne pije žganja,» jo mirno zavrne gospod Štruncelj.

«Potem si še slabši od goveda!... Poglej, kaj delata onadva v kuhinji!»

Komaj je izginil iz sobe, že se je vrnil.

«Ha-ha! Ta fant je pa danes podieten! Da bi ga videla, kako je odkodil, ko sem odprl dur!»

«Tako? Od Vide? Pa ga nisi pograbila za vrat in treščila na cesto?»

«Dobrotnika, ki mi je tako dragoceno stvar prinesel? Ze vidim, da ti je skrnina na možgane udarila!»

«Moi Bog, moi Bog, kaj dela žganje!» je zavajkala gospa Štrunceljeva. Obrnila se je v zid in ves večer ni črhnila besedice...

Naročite se na romane „Dobre knjige“

GLASOVIR

dobro ohranjen, v orea- nitnem stanju, zelo ugodno prodam. Mestni trg 3-11, od 9. do 12. ure. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30646-6

MOSKA DARILA
lepa, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30485-6

DAMSKO KOLO
sive barve z dinamo svetilko, prod. za 5200 le mehanik Ambroz, Dunajska št. 71. 30491-6

SKUNK.
kep z mufo. novo. — prodam. Ogled od 1. do 3. ure. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30531-6

BLAGO
za športno moško obleko zamenjam Vodni kova, 12-1. 30542-6

MOSKO KOLO
novo, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30636-6

GRAMOFON
kovčeg lep ameriške znamke, prodam. Sv. Petra nasip 71. pritičje. le. levo. 3 vrata. levo. 30637-6

ZIMSKO SUKNJO
črno, predvno blago, dobro ohranjeno, prodam. Bogšičeva 41. — Mirje. 30640-6

PRODAM
bel klobuk za 8-10 let- ni plašč za 10-12 letno dekle. Črne nizke čevlje št. 36 — zamenjam otroške snežke št. 28-29. 26 ali 27 in gumijaste skorjke št. 34 za snežke št. 36 z nizko peto. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30618-6

DAMSKO KOLO
koraj novo, najnovejši model, prod. mehanik Ambroz Dunajska 71. 30492-6

VOZICEK
za pupo, otroško posteljo, galoše št. 34, rjave čevlje z dvojnim podpla- tom, nove, št. 43, ter je- kloz ali zamenjam za gojzarje v dobrem t. nju. št. 42. Splitke ul. 11-1. Vič. 30621-6

hišol Potem pa pamet, fant v roke, pamet! Nič cmeravih budaosti, ki ste jih, mestni škriči, vajeni! Po strani klobuk, se možko postaviti pred punčaro, da jo s šapo oplaz po zadledju in reč: Preklicana mrha, kako si zalale!

Po ulah so že gorele žarnice, ko je Peter prikrevsal v mesto in junaško pritisnil na beli poplek hišnega zvonca.

«To pa to,» je očel Štruncelj mlaskal z jezikom. «Za zlat denar ne dobiš v današnjih izprijenih časih take poštene žive vodice! Kozarček za kozarčkom je vival vase in prijazno Petra božal s pogledom.

«Kaj pa imate na roki?» je vprašala rdečelica Vida.

«Nič ni,» je tudi fantu šnila rdečica na obličje. «Padel sem.»

«Pojdite z mano da vam v kuhinji s toplo roko izmijem rano in jodiram!»

Ko je odstranila obvezo, ji je zastal dih, prebledela je in pogledala Petra s takim pogledom, da je kar strepetal.

«Za božjo voljo... vrezina!» je težko zasopla. Nizko se je sklonila k rani. Vročica solza je kanila na belo Petrovo roko...

Ta dan je gospo Štrunceljevo spet mučila skrnina, njena etra bolezen in pokora. Z nakremženim obrazom zdaj leži na stari, oguljeni otmari in vsa nesrečna opazuje, kako se njen mož zaliva z žganjem.

«Kraja! Ali moraš res vse naenkrat pozreti?»

«Kraja ne pije žganja,» jo mirno zavrne gospod Štruncelj.

«Potem si še slabši od goveda!... Poglej, kaj delata onadva v kuhinji!»

Komaj je izginil iz sobe, že se je vrnil.

«Ha-ha! Ta fant je pa danes podieten! Da bi ga videla, kako je odkodil, ko sem odprl dur!»

«Tako? Od Vide? Pa ga nisi pograbila za vrat in treščila na cesto?»

«Dobrotnika, ki mi je tako dragoceno stvar prinesel? Ze vidim, da ti je skrnina na možgane udarila!»

«Moi Bog, moi Bog, kaj dela žganje!» je zavajkala gospa Štrunceljeva. Obrnila se je v zid in ves večer ni črhnila besedice...

Naročite se na romane „Dobre knjige“

OTROŠKI VOZICEK

nov, avtomodel, prodam Brejčeva 6, Zg. Ska. 29789-6

VOLNENO JOPIČO
(krimer), ganske za 11 letnega, ter žametasto oblečko za 4 letnega fantka, takoj prodam. — Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30642-6

MODNE HLAČE
in marengo suknjic za srednjo postavo ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30623-6

RADIO
5 cevni Philips, prvovrstni, prodam. Ogled od 13. ure dalje. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30626-6

MOSKO OBLEKO
najboljša volna, malo nošeno in boljše suknjo, visoke čevlje št. 42 in komolj gojzarje prodam ali zamenjam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30644-6

DOKOLENKE
moške 6 kon. in 2 mo- škva puloverja (brezro- kavka) nova prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30628-6

VELIKE PROTIRKE
6 kom., nove in boljše blago za par moških srjce, prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30629-6

GARNITURE
svilne kombinize in hlače ali posamezne komade, nove, nekaj ko- sov, prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30630-6

KUH. GARNITURO
7 komadov, popolnoma novo, lepo ročno delo, prodam. Naslov v oglas- nem odd. Ju. tra. 30631-6

KITARO
lepo, novo, prodam. — Brejčeva 8 Ska. 30632-6

OTROŠKE ČEVLJE
visoke krom usnje, šte- v. 32-34 zamenjam za šte- v. 38. Slapničarjeva 3-11, nasproti šole v Mostah. 30634-6

TRI NOVE RUJE
velike, predvno blago prodam. Ogled od 10. ure dalje. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30635-6

BATIST SIFON
90 cm širine, predvno blago prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 29778-6

KRASNE KASETE
(šabule) primerne za darilo, prodam. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30618-6

DAMSKO KOLO
koraj novo, najnovejši model, prod. mehanik Ambroz Dunajska 71. 30492-6

VOZICEK
za pupo, otroško posteljo, galoše št. 34, rjave čevlje z dvojnim podpla- tom, nove, št. 43, ter je- kloz ali zamenjam za gojzarje v dobrem t. nju. št. 42. Splitke ul. 11-1. Vič. 30621-6

hišol Potem pa pamet, fant v roke, pamet! Nič cmeravih budaosti, ki ste jih, mestni škriči, vajeni! Po strani klobuk, se možko postaviti pred punčaro, da jo s šapo oplaz po zadledju in reč: Preklicana mrha, kako si zalale!

Po ulah so že gorele žarnice, ko je Peter prikrevsal v mesto in junaško pritisnil na beli poplek hišnega zvonca.

«To pa to,» je očel Štruncelj mlaskal z jezikom. «Za zlat denar ne dobiš v današnjih izprijenih časih take poštene žive vodice! Kozarček za kozarčkom je vival vase in prijazno Petra božal s pogledom.

«Kaj pa imate na roki?» je vprašala rdečelica Vida.

«Nič ni,» je tudi fantu šnila rdečica na obličje. «Padel sem.»

«Pojdite z mano da vam v kuhinji s toplo roko izmijem rano in jodiram!»

Ko je odstranila obvezo, ji je zastal dih, prebledela je in pogledala Petra s takim pogledom, da je kar strepetal.

«Za božjo voljo... vrezina!» je težko zasopla. Nizko se je sklonila k rani. Vročica solza je kanila na belo Petrovo roko...

Ta dan je gospo Štrunceljevo spet mučila skrnina, njena etra bolezen in pokora. Z nakremženim obrazom zdaj leži na stari, oguljeni otmari in vsa nesrečna opazuje, kako se njen mož zaliva z žganjem.

«Kraja! Ali moraš res vse naenkrat pozreti?»

«Kraja ne pije žganja,» jo mirno zavrne gospod Štruncelj.

«Potem si še slabši od goveda!... Poglej, kaj delata onadva v kuhinji!»

Komaj je izginil iz sobe, že se je vrnil.

«Ha-ha! Ta fant je pa danes podieten! Da bi ga videla, kako je odkodil, ko sem odprl dur!»

«Tako? Od Vide? Pa ga nisi pograbila za vrat in treščila na cesto?»

«Dobrotnika, ki mi je tako dragoceno stvar prinesel? Ze vidim, da ti je skrnina na možgane udarila!»

«Moi Bog, moi Bog, kaj dela žganje!» je zavajkala gospa Štrunceljeva. Obrnila se je v zid in ves večer ni črhnila besedice...

Naročite se na romane „Dobre knjige“

garderobno številk, pomagala si bom sama.

«Nu, pojdiva torej!» Vstal je in odšel z njo ven. Moče ji je pomagali obleči plašč, moče sta stopila skozi vrata, nad katerimi je krčmarčurno žarela samotna obločina.

Temna in prazna je ležala cesta — red njima, samotna cesta berlinskega čevera; ne- kje v daljavi je bila ura enajst. Dekle se je združilo v ncmadnem s'rahu. «Sveta ne- besa, kako naj pridem zdaj s' domo?»

«Da, ljuba Cilika, to bi dokaj težko.» Njegov smeh je bil polje nje, hudočen, zmagozaven smeh, porogljiv moški glis: «Zadnji omnibus je zdavnaj odpelal.»

«Čprav. Na vlak pojdim. Divja odli- nost se je bila zbudila v polnočni vlak še ujamem.» Na postajo hočem, njočni vlak še ujamem.

«In tam zunaj boš tavalja v noč po temni cesti!»

«Našla bom pot, saj poznam kraj, ničesar se ne bojim.» Malo je manjkalo, pa bi mu bila zakrčila v obraz: Bolj varno se bom čutila kakor pri tebi!

«Cilika, bodi že pametna! Prijel jo je za roko, njegov glas je bil spet mehak, pri- govorjajoč, skoraj da nežen. «Ti, pa sama na temni cesti, ne, te odgovornosti ne vza- mem nase.»

«Odgovornost — ti? Pahnila je njegovo roko od sebe.

«Da, odgovornost — tega ne dovolim. Za

nič ne. Daj, spravim te v neko penzijo, prav tukaj blizu poznam majhno, prijazno hišo, in jutri se lahko odpelješ s prvim vlakom.»

Odrnila ga je. «Na postajo hočem!»

«Cilika, tudi zadnji predmestni vlak bo že odšel, preden prideva tja. G'ej, ura tam- le kaže melone polnoči. Reci jutri Rozi, da si se zakasnila, da se pri operi rado zgodi, reci ji, da si šla v kak hotel ali —»

«Resnico ji povem!» je dekle zavpilo. «Od zdaj naprej nič drugega več kakor resni- col»

«Pa dobro, povej ji resnico. Mislim, da ji jo poveva oba. Kajti jaz pojdem s teboj, vsečim se že, kako bo gledala. Cilika, tu na cesti ne moreva ostati. Redar, glej tam- le, se že ozira po naju, in razen tega za- čenja deževati.»

«Pojdiva torej,» je trdno rekla, videč, da ji res ne ostane nič drugega. Moče je stopala ob njegovi strani. Može je zdaj postavil vstrice sebo. Posmh in zmagozavie sta se mu zrcalila na obrazu: «Si mi hotela uiti, mala, kaj? Pa se ti ne bo povrečilo, zdaj ne več.» Nato je spet ubral prejšnjo mehko, nežno struno: «Res mi je žal, da si tako razočarana, Cilika, tega si niti misliti nisem mogel. Menil sem, da se želiš korenito po- zabavati. Nu, nikar ne bodi huda, saj pri- deš v prijazno, toplo, sobico. Kozarec vina

in v Mostah, prodam. — Realitetna pisarna Zajec Andrej, Tavčarjeva 10. 30470-20

HISO, VILO
ali večji, parolo, kupim Ponudbe za oglašje, delek Jutra pod »Takoj plačam.« 30461-20

NOVEJSO HISO
6 stanovanjsko prodam Ponudbe na oglašje, delek Jutra pod »Takoj plačam.« 30461-20

STAVENO PARCELO
lepo, za vilo prodam b'zu tramvaj na Viču. Naslov v ogl. odd. Ju. tra. 30620-20

POCINKAN LONEC
za kuhanje perila za 25 litrov, prodam ali za- menjam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 30589-6

MOSKI PULOVER
volnen za srednjo po- stavo in nizke črne žen- ske čevlje št. 40, pro- dam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 30604-6

PRIBOR
Bernard Alpaka za šest oseb prodam ali zame- njam. Naslov v oglas- nem odd. Jutra. 30587-6

2 PRESITI ODEJI
novi, dvostranski, zeleno rdeči prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30643-6

MOSKE MAJE
in spodnje hlače, zm- ske, nove, prodam. Na- slov v ogl. odd. Jutra. 30643-6

ZELENO PECO
naslov jopit, prodam Naslov v ogl. odd. Ju- tra. 30647-6